

ANY VII

BARCELONA 12 JULIOL 1894.

NÚM. 306

LA TOMASA

SETMANARI CATALÀ

10 centims

lo número

Qui m' havia de dir qu' havia de veurerm ballant en un palau y ser arcaldesa de barri...

CRÓNICA DE LA SETMANA

DESPRÉS dirán que no hi ha sentiments en lo mon; que l' amor patri no dona valor per arrastrarho tot, fins esposarse á qu' un simple polissón posi las sevas democráticas mans sobre las reals espatllas del primer primcep que en un arranque d' entussiasme s' atreveixi á saltar la valla despreciant tota classe de perills.

Ahir va ser en París que lo jove, casi nin duch d' Orleans, desitjós de compartir ab lo mes infelis *quinto* las fatigas de la instrucció militar, va presentarse empenyat en que lo fessen *entrar en caixa* (y per cert que per poch li fan entrar); avuy D.Jaume de Borbón també un nin casi, atravessa los Pirineus, y segur que:

*extendiendo la vista
desde allí por la llanura
diria al ver su hermosura:
¡esta es tierra de conquista!*

y agafant lo ferro-carril se 'n va nada menos que á la Capital y assisteix al congrés y va al cassino dels seus y al teatro y á missa sens que ningú sápigua que están los bárbaros en Roma y sens que la nostra policia modelo se 'n adoni de rés.

Després de recorrer *como Pedro per su casa* llochs tan importants com Santander, Burgos, Vitoria, Sant Sebastián, Covadonga, Oviedo, León y altres, remata lo viatge aquí á Barcelona y va al cassino y á Montserrat y assisteix á un banquet á una torre dels alrederors de Barcelona; en fi, qu' ha fet una passejada en la que ha lograt enterarsen del estat del nostre país estudiant las nostras costums y necessitats pera quan lo poble espanyol cansat de Morets y *morats*, de guerxos y de coixos y de Banchs y de cadiras exclami: ¡oh tú invicte primcep que ab la má á la maleta vas tenir lo valor espartá d' atravessar las Termópilas espanyolas recurrent vilas y capitals destrossant biststeaks y rebenyant botellas de *champagne* gira á nosaltres aquestos los teus ulls misericordiosos y després d' aquest desterro qu' estém sufrint per culpa d' un *fill de Sagunto*, monstrans á ton pare que de segur será pitxor qu' ells, y tots dos preneus la molestia de fer la nostra felicitat... ¡oh clementíssim! ¡oh piadós primcep! torneu quan hi hagi dugas festas y no vingueu d' *acónit* que ningú vos farà rés; si convé, ja farán los ulls grossos porque *la cosa* se 'n va y nosaltres necessitem garrot, fuhet, molt fuhet, molt garrot, y ningú tan indicat com los satélits d' aquell esplendent astre que s' encén y s' apaga com un llum sens oli desde que lo gran rey fill d' aquell del nás, va tenir la ocurrencia d' esmenar la plana als seus antecessors.

Bon viatge, escels patró de la gent d' ordre, juheu errant de la monarquia; pero si tornas á venir digas als teus partidaris que no ho descubreixin tan aviat porque aquesta vegada si t' arriba agafar un cólich maligne desde Flassá á Figueras ó hi ha una interrupció en la via de 'n Planás, t' agafan ab lo tall á la boca y naufragas en lo port després de la teva animosa odisea.

ESTUDIANT.

PE 'L JULIOL

EN Pau y la Paula sols varen anar l' altre dia al *Ninot*, ab la mania de ferse un tip de cargols.

Contra 'l gust de la Pauleta que ab salsa li agradan més, en Pau vá di al mosso fés cargols á la vinagreta.

Y en Pau y la Paula armats del tronquet per enfilarlos, ván comensá á despatxarlos ben tranquils, gens desganats.

Fent 'ls dos grant enfilada, traguejant, gastan humor, ván fer lo que 's diu honor á n' aquella cargolada.

Fins que la Paula y en Pau tips de cargols y de beure, al peu d' un marge ván seure abatuts en últim grau.

En Pau no estava en son centre; ella no estava com *ca...*

Y á n' els dos 'ls vá agarrá un cargolat mal de ventre.

«Revolcantse 'ls dos allí sense ni poguer dir faba, mentres ella gemegava pensava ell: «s' ha de patí.»

En Pau ab la séva manya signava á n' ella formal, que 'ls cargols sémpe lán mal perquè á dins treuhen la banya.

Cap al tart, ab gran trevall, passant moit malas estonas, marejats y casi *monas* se 'n tornavan vía avall.

Poch antes d' arrivá á puesto, per despedida, pobrets, varen ferse petonets ja á las foscas... (¡per supuesto!)

No crech qu' envejessin pas altre existencia més bella, quan arrivá 'l pare d' ella ab un garrot com lo bras.

Fins que 'l cor vá dirli prou, á garrotadas, de prompte, vá pendre al Páu pe 'l seu compte y me 'l vá deixar... com nou.

Are, en Pau, fet lo *bunyol*, ha fet resolució bona de, pe 'l Juliol, may més dona; may mes dona, ni cargol.

PEPET DEL CARRIL

FRUYTS DE LA TERRA

Dels fruyts que de la terra
naixen, ja siguin débils ja robustos,
l' un ab aquest s' aferra
y aquell ab l' altre, perque aixó va á gustos.

Hi ha subjecte que's mort per las monjetas,
ja ho veuhen, quina plagal
y trobarán qui 's gasta tres pessetas
per poguerse fé un tip de pastanaga.

No mes per un moniato
un home va aná á peu d' aquí á Manresa
y una raspa francesa
l' altre día en poch rato
doscentas trenta fabas vá empassarse.

No poden figurarse
lo que la gent d' avuy n' es capritxosa
tractantse de la *teca*;
si l' un vol una cosa
que sigui tendra, l' altre la vol seca.

Y al fi he comprés, posant molta atenció,
que, segons es la gent,
per una ó altra classe d' *aliment*
té la predilecció.

La mare que pels teatros ó calés
acompanya á la noya y al promés
y al seure 's, desseguida
'ls mal-de-caps la fan quedar dormida,
dant lloch á que 'ls amichs
d' *ell*, se n' en burlin y que las amigas
d' *ella*, á n' el seu honor donguin pessichs...
...aquella dona, que no pesi *figas*,
puig cosa es manifesta
que 'l tal fruyt á vegadas s' indigesta.

Aquell jove lluhit
que 's creu prou aixerit
per fé oblidá 'l deber á una casada,
si al últim 'l marit
s' en adona y li venta clatellada,
demostra ser molt cert
que aquell que no vol ser moro de pau.

si busca 'l *juli-vert*
á voltas arreplega 'l *juli-blau*.

La noya timorata
que 's desmaya si veu passá una rata;
que no sab que li passa
si acás un jove se la mira massa;
que tot y sent modelo d' ignocencia,
creyent que Deu ho mana,
's confessa vuyt cops cada setmana
sapiguent que té neta la conciencia...
de tan bona empalaga
y de tan ignocenta es... *pastanaga*.

L' home vell y tronera
que va tot lo sant día
de las xicotas tendras al darrera,
perque té la manía
de fer patir del pit á las femellas,
y s' acosta á las *bellas*
dihent 'ls hi unas cosas
tontas, pesadas y fins asquerosas.
aquest home, no es guassa,
es veu que té afició ben decidida
á passar tot 'l resto de la vida
menjant sempre *carbassa*.
'L jove tarambana
que vá escurat d' armilla,
y esplicant que té *ingenis* á la Habana
enreda una pubilla
per pagar als inglesos, si s' hi casa:
y que ab la seva manya
passa per sabi no sent mes que un ase...
...¿oy que dona á tothom la gran *castanya*?

Per no ser mes difús la tasca deixo;
pero abans repeteixo:
Dels fruyts que de la terra
naixen, ja siguin débils, ja robustos,
l' un ab aquest s' aferra
y aquell ab l' altre, perque aixó vá á gustos.

OCLIME OILL.

HUMORADAS

UN net á na 'l seu avi n' envejava
perque un rellotje d' or molt bo portava.
¿Per qué m' envejas—digué l' avi ab greu—
si al últim quan me móri será teu?
Lo noy mostra alegria, pero enfadat
murmurava baixet: «¡qu' es mori aviat!»

Un sabi grech, estudiava
lo qu' es la felicitat
y sens saberho, tenía
un manicomi al devant.

L' altre jorn, dintre l' esglesia
varem trovarnos los dos,

jo fit á fit te mirava,
ab los ulls rublerts de foch;
tú ab estranya indiferencia
continuares la oració;
mes, en los dits, los rosaris
no 's movian poch ni molt

Las fullas de la esperansa
que naixen en nostre cor,
cauhen totas quan arriba
del desengany la tardor.

J. TARRÉ Y R.

ACTUALITATS

—Ja poden tirar per tots cantons
que jo no deixo la roca.

Filadelfia

PRELIMINARS

—Aveyan si p, cara aquest istiu.

—Avuy no hi ha homes que mirin; si sé, no vinch.

Resultats d' una professó

EN Ricardo es un d' aquells joves, com se sol dir, del dia. Ell tot ho corra ab tal de no gastar cap diner.

Aixís es, que quan hi ha un espectacle del género que 's vulga, mentres siga dels que generalment se 'n diuen *gratis*, ó al ayre lliure, éll no hi fa falta may.

Seguint, donchs, aquesta costum, per Corpus, en Ricardo després d' haverse arreglat convenientment, puig aixís ho requerian los bonichs vint anys que tan sols contava, 's dirigí xano, xano, cap á veurer la professó que com saben vostés surt tots los anys per tal diada, de l' Iglesia de la Seu.

Caminant, caminant, va arribá al carrer de la Princesa y al veure aquella munió de gent donantse uns ab altres mil empentas y trepitjadas, no pogué menos de deixar anar un sospir d' alegria y satisfacció.

Tenim de fer present qu' una de las distraccions favoritas d' en Ricardo es lo trobarse ab situacions ahont pugui de tant en tant... tocarli alguna cosa.

Caragolantse 'l bigoti y fixos sos ulls per tot arreu, se digué entre éll!—¡ molt m' enganyo, ó avuy passarà algo!

Acabar de dir aixó y trobarse al devant, entre altres, d' una hermosa nena de 18 abrils, d' ulls grossos y rodejats per llargas y negras pestanyas, ab unas galtonas, boqueta y llabis d' alló de: ¡deixam encendre! va esser obra d' un segón. Y per acabar de completar millor lo seu plan tirat, en aquell precís moment comensava á veurers venir la professó.

—Bona ocasió per tenirhi conversa; me posaré al seu devant, privantli la vista y d' aqueix modo segurament será ella qui comensará á buscar *taba*.

Tal dit, tal fet. No feya un minut que 's trobava col·locat de la manera dita, quan ella exclamá:

—¡Gracias jove! No mes falta que vosté 's posi al devant, aixís si que ho veuré bé.

—No s' enfadi, dona, per tan poca cosa; fàcilment s' arregla. Miri, jo 'm posaré al derrera y vosté passarà al devant. D' aquesta manera ho veurá millor y aixís quedarém contents; vosté, perque ningú li privará la vista, y jo.. per tenir la satisfacció d' estar un moment ab sa agradable companyia.

—Gracias per tanta amabilitat; mes... si vol tenir la paciència d' estar una mica oprimit, retirantse un poch aquesta senyora y una servidora de vosté, podria posarse al costat y aixís ho veuria també millor.

—Sols per no desairarla li acceptaré tal favor, simpática nena. ¡Deixis de tantíssima gent!

—Es lo que passa tots los anys, vagi per lo carrer que vulga, no 's pot donar un pas.

—¡Ja pot dirho, ja!

Una forta apretada de gent indicá que los municipals de caball qu' obran la marxa, estavan á tocar ab ells.

Passarém per alt, al objecte de que no 's fassi cansada la lectura del present article, l' amorosa conversa

que la tal parella tingueren durant lo curs de la professó.

Passada aqueixa, continuá en Ricardo conversant ab la noya, vers á la Plassa del Angel, exclamant:

—¿Qué tal, li ha agradat?

—¡Ay molt, si senyor! l' he trobada mes bonica que la del any passat.

—No s' equivoca. Recordo com si fos are que casi á ningú vá agradar. Per cert que la vaig contemplar des d' un primer pis de 'l carrer ample, ahont hi viu una cosina d' un servidor, qu' es modista.

—Bueno, jove, are gracias.

—¿Ja se 'n vá?

—Si, tiraré per lo carrer de la Tapineria.

—Si no es molestarla.. ab gust l' acompanyaré fins á casa de vosté.

—No, al contrari.

—Sent aixís, me permeteré aquesta llibertat.

—Com vosté tingui gust.

En aqueix moment, lo pare de 'n Ricardo, que per allí casualment passava, se n' adoná de la interessant conversa que 'l seu fill tenia ab una noya á qui no coneixia, ni sabia tampoch qui era. Y seguint lo camí per ells emprés, no 's deturaren fins á haver arribat al carrer de 'n Petritxol, y al trobarse devant per devant d' una de las vaquerias qu' en dit carrer hi han, en Ricardo deturantla li digué:

—Suposo que m' acceptará l' obsequi de pendrer un mató... un parell de natas...

—¡Si es tan amable, no li puch despreciar!

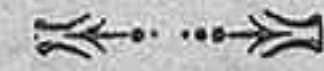
Y aixís qu' intentavan entrar en la dita vaqueria, lo pare de 'n Ricardo, s' adelantá fins á ajuntarse ab ells, y estampá tal forta *nata* á la cara de son fill, qu' ademés d' haverhi fet brotar sanch del nás, valia per totas quantas la parella enamorada haguessin pogut saborejar; resultant que 'n Ricardo se n' aná ab companyia del seu pare, y ella tota sofocada ab las *natas* coll avall, feu via per son camí.

Desd' aquell dia en Ricardo, ha malehit sempre mes las professons y lo pescar *algo*, com éll deya.

ANGEL SALABERT.

CANTARS DEL COR

LAS estrelletas del cel me sembla no brillan tant y la lluna no somriu d' ensá que m' has oïvidat.

—
En la tomba dels meus pares estampí plorant un bes, allí mateix hi brotava aquest dia un pensament.

—
Los ullets de ma estimada brillan lo mateix qu' estrellas, son naset es com de cera, sa boca coral y perlas.

MERO COL.

CURIOSITATS

El Guajiro

DEL tipich, del guajiro purament dit, pochs exemplars ne quedan ja.

La influencia europea ha entrat fins en las entranyas dels boscos de las Antillas y ha modificat aquell home *sui generis* que ab lo seu matxete, jipijapa y potillo brioso donava color de localitat á aquella privilegiada terra que jamay pot oblidar qui un cop l' ha visitada.

Éa quaranta anys, quan encara en molts potreros de la Isla de Cuba s' hi veyan familias d' origen indio, y qual rassa lo havían volgut barrejar, 's veyan encara lo guajiro ab son ayrós trajo *tumbant monte* ab son matxete, per obrirse pas en la *vereda* interceptada per lo ramatje d' una caiguda *ceiba* ó d' algun *jobo* derribat per la dentallada d' un porch *cimarrón*.

En los *velorios* y balls campestres era hont lo guajiro demostrava las sevas aficions y aptituts; en los primers, esperant la mort del nin qu' agonitsava, pera treurer de sota la camisa de *coleta* l' amagat tiple qu' havia de deixar sentir las sevas notas, al llansar l' infantó l' últim suspir en los brassos de l' atribulada mare, la qui, pochs moments després havia de voltejar als acors del güiro, tiple y quijada, en brassos del guajiro que l' aconsolava, tot ballant aquellas lúbricas dansas de compasos provocadors y lascius.

Una de las costums dels guajiros era també la de que quan se trobava en camí ab algun antich conegut, desde que l' reconeixia ja tirava del matxete fent l' altre lo mateix y al toparse no s' estrenyían las mans fins haverse tirat alguns cops maravillosament *quitats* tant per l' una com per l' altra banda.

En lo sigle passat no 's davan las mans hasta no haverse fet alguna ferida que ja feyan que fos leve, lo que no importava per xó que fós una costum molt bárbara.

Lo guajiro es valent y quan havi de lluytar ab los negres *cimarróns* ho era hasta la temeritat. L' orgull del color lo feya lluytar ab coratge encara que fossen un per cent y al tornar ab la quadrilla de lo *Palenque* y al tirar sobre la taula del *Juez Pedaneo* las orellas dels *cimarróns* qu' havia mort pera cobrar lo tant consignat per lo govern, no semblava sino un emperador germánich al tornar victoriós d' una correría plé de tresors y presoners de las legions romanas.

Avuy, que tot se modernise, ja no 's trova lo veritable guajiro cubano ni en las montanyas dels *Tigüabos*, ni en las campinyas del *Camagüey*.

Ara porta á la *valla* lo gall qu'ha de fer brallar jugantshi la seva fortuna, no vestit ab aquell trajo graciós, sino ab americana europea y fins los xistes que dedicava á la bestiola quan se li ficava lo cap á la boca pera restenyarli la sanch de la lluyta, no acudeixen al seu cap com en èpocas llunyanas que ja no tornarán may mes; èpocas que s' han endut tota aquella

poesia qu' era la delicia de aquella hermosa terra, ab sos boscos biblichs, ab sos *bohios*, reminiscencias del hogar primitiu y ab sas donas hermosas que son l' admiració de propis y estranys.

PEPET DEL HORT.

Rondalleta popular

A mon amich J. SELVA

TENIA un burro en Ramón tan grós, llauger y bonich, que ab menos temps del que ho dich casi voltava mitx món. En Ramón un jorn pensá que 'l menjar sols era un vici y per fe un gran benefici ab lo seu burro ho prová.

Pero li va succehí que 'l burro debilitat quan hi estava acostumat allavors se va morí.

Avaros que en aquest món vos suprimiu lo menjar podeu l' exemple mirar ab lo burro d' en Ramón.

J. MIRALLES

BIBLIOGRAFIA

Lo Sr. Santiago Boy, ha tingut la amabilitat de remetre 'ns son monólech en prosa, *Lo diumenge de Rams*, estrenat ab extraordinari aplauso en la nit del 20 de Maig últim en lo Ateneo de Sant Gervasi.

Dit monólech fou premiat en lo primer Certámen literari del Circul positivista que tingué lloch en nostra ciutat en lo dia 18 de Septiembre de 1892.

Per motiu del premi lograt, hem tingut lo gust de fullejarlo, y no podém menos que felicitar á son autor aixís com al digne Jurat que 'l premiá, per l' acert é imparcialitat que demostrá.

Se ven, esmeradament imprés, al preu de 2 rals.

¡OJO!...

A buscar flors la Dolors una tarde se 'n va anar, un desmay li vá agafar que li feu perdre 'ls colors y la va molt trastornar.

Ab aixó, ¡ojol! ninetas; tingueu compte que cap dia no feu com la Doloretas, que anant á buscar floretas va perdre la que tenía.

DOLORS MONT.

O BALL DE GALA

—No se 'm carregui tant, baronesa, que fa molta calor y ademés el baró 'ns espia.
—¡Déixal estar, fill meu, avuy tot es per tú, qu' ets lo mes mono dels artistes!

—Balla séria y no t' arronsis, Pura. Es precis que no 'ns conguin ab aqueixos pintamonas que no 's cansan de saltar á lo modernista.

—Que no ballém, pubilla?
—No, Joseph, perquè estich molt enfadada.
—Donchs, veyám q'ue t' faltat
—La bona companyia de tots 'is que ballan al carrer ab lo mico que 'is has donat!

GRAN BALL DE GALA
TOTHOM POT ENTRAR
MENOS LOS ARTISTAS
NO PREMIATS

Efectivament: gracias á la injusta determinació del arcaide, 'is artistes no premiats á mes de ballar la marga, 'is toca ballar de portas enfora ab un mico fero-menai.

NOVETATS

Extraordinari éxit tingué diumenge passat lo drama caballeresch *El Trovador* anys ha no representat en nostres teatros.

En lo protagonista hi lográ calurosos aplausos lo reputat actor D. Ricardo Calvo, principalment en lo final del tercer acte en la escena del desafió per la sens igual forsa y bravura que demostrá y també en las escenas finals del drama per la verdadera acció trágica que hi sapigué donar, remontantse á la altura de las mes grans celebritats artísticas que han trepitjat nostres teatros.

Lo secundaren ab acert las Srtas. Cobañas y Alisedo y lo Sr. Cuevas.

Pera avuy anuncia son benefici dit actor ab la representació de *En el seno de la muerte* obra que en lo desempenyo del «Conde de Argelez» 'ns fá recordar las solemnitats artísticas del seu malográt germá Rafel; lectura de un idili de D. Gaspar Nuñez de Arce y lo juguét *Esos son otros Lopez*, en que además de lo beneficiat hi pendrá part lo també eminent actor Sr. Donato Giménez.

Las molts simpatías que entre nosaltres té lo Sr. Calvo, lo escullit de la funció y la bonica campanya que aquest any ve fent la companyia Calvo-Giménez, ab fundat motiu fa creurer que hi haurá un verdader plé, de lo que 'ns alegrarém.

TIVOLI

A la xistosa sarsuela *El Colegial Totó* se li han anyadit tres números musicals que p. r lo aplaudits que son resulta la torna del brillant éxit que ve obtenint.

Pera estrenarse á últims de la present setmana se ensaja la tan coneguda opereta *Artagnan* y que fa anys no ha sigut representada.

CATALUNYA

Demà tindrà lloch lo benefici del aixerit y simpátich Anselmito Fernández que además de representarse las dugas obras que li han donat la extraordinaria simpatia que posseheix *El duo de la Africana* y *La verbena de la Paloma* s' estrenará *Plaza partida*.

GRAN-VIA (abans CALVO-VICO)

Plens á vessar y aplausos *al por mayor* es lo que ha reportat la obra mascota per las empresas sarsueleras.

Ab aquest dato, dit está que 'ns referim á *Los sobrinos del capitán Grant*, en qual obra hi han sobresurtit en son desempenyo la Srta. Rodriguez y los Srs. Colomé, Mata y Miró.

Orfeo en los infiernos, la obra casi capdal de Offembach per sa aixerida y alegre música se representá per primera vegada dimars últim, debutant ab la part de Juno una semi-artista apellidada Ortiz y que tingué la gracia de portar al precipici á obra, artistas, músichs y hasta concurrencia,

que per tractarse de obra *camarada* del públich perque s' hi exhibeix cama al por mayor, era en número tan extraordinari que omplenava per compler aquest elegant teatro.

Creyém que donat la extraordinaria *acullida* que en dita nit lográ, á horas d' are, la Srta. Ortiz tornarà á ser á la pátria dels tramosets y cacahuets, siti de sa residencia.

Sens volguer donar lliçons á qui no 'n necessita, creyém que la Empresa, encara hi fora a temps á obtenir honra y profit en aquest istiu si al reformar la companyia en lo bello sexo (que es la única part débil que posseheix) ho fés ab artistas de casa, que de bon segur ne trobaria de disponibles ab l' alicient que ja tenen logradas simpátias per sas verdaderas qualitats.

Pera dissapte anuncia l' estreno de una sarsuela dels senyors Mesa de Leon y Sadurni, titulada *Las tribulaciones de un novio ó la portera en acecho*.

JARDÍ ESPANYOL

Molt bonas entradas los ha reportat la sarsuela de espectacle *Los sobrinos del capitán Grant*, y los artistas hi han alcansat també aplausos distingintse las Sras. Mateu y Miquel y los Srs. Huervas, Alfonso, Querol y Planas.

Lo decorat que pera la mateixa ha pintat lo escenógrafo Sr. Brú (fill) es sumament notable si 's considera la importancia pecuniaria ab que sens dupte se li ha imposat, pensant que era pera teatro de á ral la entrada.

Pera dissapte s' anuncia l' estreno de *Eureka* ab decoració nova del Sr. Urgellés y també *Lo Príncipe del Congo*, sarsuela qual lletra y música es del mestre Fando.

Sembla que s' ha retirat per alguns dias de la tablilla de ensajos una obra que á jutjar per los datos que 'n tenim, havia de donar gran resonancia y que la empresa s' hi ha vist precisada á causa d' un cert *ukasse* remés d' un altre que 's va demostrant mes autocrática que las demés.

FRONTÓN BARCELONÉS

En lo partit executat diumenje passat per los novillers *Marichalar* y *Solazabal* (blaus) contra *Gogorza* y *Olaiz* (blanchs) arrivaren al fi vencedors los del color de la puressa ab 14 tantos de ventatja.

De bonas á primeras lo partit resultava pesat y sens altre incident que'l de que los blaus sobrepujavan á sos contrincants de 6 tantos, pero á causa de haver sapigut *reventar* lo delanté *Gogorza* al sagué *Solazabal*, al arribar als tantos 35 blaus per 29 blanchs, la sort se torná tan revolta, que los fins allavors vensuts, lograren apuntarse 20 tantos consecutius, arrivant per lo tant á 49 quan sos contraris ab gran assombro de tothom eran encare á 35.

Ab dit partit se justificá lo conegut refrá infantil de «Qui guanya primé, s' escanya radé.»

La ovació que l' aixerit *Gogorza* rebé al final feu terrible contrast ab lo que se sentiren los vensuts *Marichalar* y *Solazabal*.

UN CÓMICH RETIRAT.

MENUDENCIAS

Tan petit es en Miquel que segons diu la Jesussa, quan se 'n va cap á Teruel va montat dalt d' una pussa.

En cambi donya Treseta per pendre banys va ficarse dins lo mar... y va inundarse tota la Barceloneta.

LLUIS SALVADOR

DE TOT

—Tot lo dia soch al balcó pera veurer
si agafó rovio, y lo que agafó es son.

—Fumèm que fa cubana

—Noya... diu aquell jove del altre dia si pot entrar.
—Ell s' ho sabra si pot.

Bofilando

—¿Qué miras, Pólit?
—Aquella que l' altre viatge 'm va premiá ab l' en-
glantina y mal llamp la mati.

LOS QUE DESPUNTAN

† Fotografias instantáneas †

VII Y ÚLTIMA

ENCAR' té *borrissol* y ja per ell lo fer versos es cosa molt senzilla. Molts poetas de barba y de *perilla* no 'n saben gayre més, sent tant novell.

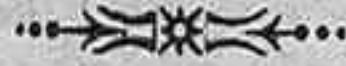
Possehint, donchs, la gran facilitat difícil per molts cents que no s' ho pensan, sos treballs fá un quant temps que ja comensan á obtindre preferent pnblicitat.

Jovenet de talent, del númen duenyo, darrera d' un taulell d' estanch, rumiant, moltes vegadas trova un consonant despatxant un paquet ó un *caliquenyo*.

Quan no 's mou d' aquí terra, es un alet, quan se vol enlayrar, li falta l' ayre; empró per' ferse un nom no 'n té per gayre... Despunta molt 'n BURGAS, 'n MAYET.

K. Bor.

A una solterona

SONET

No se li pot negar, senyora mía, que 's son fisich perfet, com pochs ne corran, y que á despit dels anys, no se li esborran las gracias mil de sa fisonomía.

Lo que ab vosté ha passat, ningú ho creuria, ja que considerant los temps que corran, es estrany veure 'ls homes com se escorran senthe rica com es, quedant per tia.

Pero... ja ho veig; no li val lo esser rica, ni 'l tenir bona cara, ni palica, ni 'l ser de rassa noble, res li val; puig tanta qualitat, no contrarresta la gran deformitat que manifesta per medi del seu jep descomunal.

RAMONET R.

MAGNIFICH RETRATO

del malhaurat matador de toros

Manel Garcia (Espartero)

tamany 20 X 30 centímetros, imprés en paper semi cartulina propi pera enquadrarse.

Se ven al preu de

10 CÈNTIMS

en nostra Administració, 5, Sant Ramón, 5.

Als Senyors Corresponsals se 'ls farà considerable desquento

Escolti, Sr. Alcalde:

Del mateix modo que s'empaytan á forners y carboners per la falta del degut pes de las mercancías, que no 's podría fer extensiu als taberners, oficinas d' anís, vulgo ayguardent, etc.?

Miris que las garrafas ó vuytens ab que acostuman servir á sos parroquians, son tan curtas, que fins n' hi han de 7 litros en lloch de 8 de que deuen constar y ja veu que la diferencia del *timo* ó distracció resulta encare mes considerable que las dels forners; y si hi ha multas per los uns, nos sembla prudent que hi hauria d' haver penas per los altres.

O tots ó cap.

Un altre descarrilament, prop de Bilbao hi ha hagut en que *afortunadamente* se va salvar l' únich cotxe de primera que hi havia.

Diu que 's va rompre lo freno.

Deu 'ns va posar dos ulls perque si passant pels carrers del Ensanche rebém una pedrada y 'rs ne treuhen un 'ns ne quedi un altre.

Donchs que en lloch d' un freno ne posin dos y queda lo perill conjurat.

Aveyám ara si las indemnisións á las víctimas serán romanos...

A Tarragona ha mort de sobrepant del vástago 23, la gitana coneguda ab lo nom de la *Macarena*.

Llástima que no hagués pogut fer las dugas dotzenas. Pobre dona... ja es pega.

Vaja que lo senyor Roca y Roca no 's pot queixar del retrato que li ha fet *El Diluvio*.

Es un fotograbat de cos enter, que rés deixa que desitjar Y s' hi sembla molt.

Aquestos dias han seguit las punyaladas ab una abundancia maravellosa.

Ja no 'ns guanya Valencia, Sevilla ni cap punt d' Espanya. 'Ns aném civilisant qu' es un gust.

L' enterro del senyor La Hoz ha sigut una manifestació com pocas.

Mes de 8000 personas seguian lo féretro.

Y á propósit: ¿Qué fa lo Sr. Moret? ja está millor?

¡Tan bon enterro que també hauria tingut!

Quina llástima!

En Gaymas (Méxich) los indios van matar á uns nort-americanos, menjantsels després.

Pitxor estém nosaltres; á nosaltres se 'ns menjan de viu en viu tots los governs que se succeheixen en aquest *privilegiat* país.

Y aixó que no son *pells rojas*.

Es un gust lo viatjar per la línia del ferrocarril de Fransa L'altre dia vaig anar fins á La Granada y ab tan poch temps vaig poguer llegir en lo cotxe de segona qu'ocupava lletreros indecens y asquerosos, vaig passar túnels á las foscas, y vaig sentir renegar sense respecte á las senyoras, á algun empleat no sé de quina estació.

Eh? qué tal?

Que devía dir D. Jaume si acàs anava en lo mateix tren que jo...

A Chicago hi ha la de Dios es Cristo!...

Van envianthi tropas que se estrellan contra la magnitud del conflicte.

Tinguessin un *pacificador* com nosaltres, ja s'hauria acabat.

Y... diplomàticament.

Algú ha fet correr la especie de que lo Sr. Tutau aniria aquest any al teatro de Romea.

No fassin bromas.

Aquest dia en la plassa de Sant Sebastiá (no ho volém dir d'Anton López) un cotxe Ripert va embestir á un de particular que creuhava en distinta direcció. La llansa del primer y lo cap enter de una de las mulas van ficarse á dintre del últim, sent un miracle que sortissin vivas las senyoras qu'anavan dintre.

Hi ha menos perill en anar á América que en donar un passeig en cotxe pels carrers de Barcelona.

¿No 'ls ho varem dir que la disposició del Alcalde respecte al número de passatjers que poden anar en las plataformas dels cotxes foran romansos?

Veuran... ficsintse.

Ara resulta que ningú sab lo que s'ha rebut per lo primer plaso de la indemnisió de Marruecos.

No s'apurin... tot es igual... com que tampoch 'n repartiran cap al poble.

¡Quin' altra cajetilla!

Ha arribat l'actor cómich D. Ramón Rossell.

Preparintse á riu er.

Es admirable la perfecció de las fotografias mágicas que á 15 céntims ven lo Sr. Tasso en son Kiosko de la Rambla frente al carrer del Hospital.

En cambi n'hi ha d'altras á 10 céntims per aquets mons de Deu que val mes llenyar los quartos.

No s'ha enfadat poch *La Publicidad* porque D. Jaume, fill de D. Carlos, ha dat un passeig per Espanya.

Fassiu vosté.

Llegim que lo diputat á Corts per aquesta capital D. Tiberio Avila, ha demanat al Congrés que las companyias de ferro-carrils possin caloríferos en los cotxes de segona classe.

Escolti, que no ho podria fer mes extensiu, fent arribar la seva petició als de tercera?

Es que jo no 'm puch permetre aquest luxu d'anar en segona, y com que jo lo vaig votar á vosté al presentarse en candidatura, sab...?

Aixis ab algo 'm pagarà lo sacrifici que vaig fer per vosté.

Nada menos que pera 6 obras en 3 actes está fent la música lo reputat compositor Sr. Chapí, sent los autors de la lletra respectiva de las mateixas, los Srs. Ramos Carrión, Pérez Galdós, Estremera, Pina Dominguez, Jaques y López Ballesteros y Carlos Fernandez Shaw.

Sa fecunda labor s'extendrà també en varias obras pera lo género chico y d'haverse de cuidar de la direcció artística del teatro Eslava de Madrit, pera la que s'ha contractat una companyia idónea á qual frente hi figuran la Sta. Pretel y los Srs. Banquells y Pinedo.

Bona campanya d'hivern en la sarsuela se prepara y per lo tant una bona dóssis de rabieta pera la empresa de Apolo de la cort y Eldorado de nostra capital, á causa de ser lo senyor Chapí l'autor eliminat de ellas per las exigencias intempestivas que 's diu, imposan als autors, aixís com també en las privativas que 'ls exigeixen ab perjudici notori de sos autors, privant per complert ab aquesta conducta lo poguer admirar á raís dels estrenos obras de verdader mèrit y la subsistencia d'altras empresas y artistas.

Molt celebrariám, donchs, que lo eminent Chapí fos lo mestre que logrés acabar tanta... mesquinesa.

Are qu'estém en p'ena temporada de banys, per los que son aficionats als de oleaje, los recomaném eficament los de *San Sebastián y la Concha* (platxa de La Deliciosa), puig además de disfrutarse en ells de inmillorables condicions de comoditat, lo senyor Ribalta ha tingut l'acert de montarlos en la forma y altura dels dels del nord d'Espanya que tanta fama gosan entre la *high life* espanyola.

Telegramas

«Del nostre cable particular»

Sevilla, 11.—8 matí.—Lo termómetro marca 58 graus á la sombra... May s'havia vist tanta calor reunida.

B. OLA.

San Sebastián, 11.—9 id.—Las botigas fan molta provisió de xiulets. Ningú pot compendre 'l per qué.

Madrid, 11.—10 id.—Fa mes de 24 horas que no ha sigut enganxat cap torero.

Id, 11.—11 id.—Lo Banch ha tirat cinch millons mes de pessetas al carrer; ara va hé!

Fez, 11.—12 id.—Lo nou sultán está prenent reconstituyents porque nota que las carns li disminueixen.

SERRA ALLO.

LA TOMASA

PERIÓDICH FESTIU, IL-LUSTRAT Y LITERARI

PREUS DE SUSCRIPCIÓ:

Espanya y Portugal, trimestre.	1'50 pessetas.
Cuba y Puerto Rico, id.	2 »
Extranger, id.	2'50 »
Número corrent.	0'10 »

NOTA.—Tota reclamació podrá dirigirse á l'Administració y Redacció del periódich

Litografia Barcelonesa de RAMÓN ESTANY
5, Sant Ramon, 5-BARCELONA

—Ja es bona pega ab aquestas
calors anar tan carregadas.
—No me 'n parli que espero ab ansia
lo dia que 's cambihi mon estat.

SECCIÓ DE TRENCA-CLOSCAS

XARADA

Animal es ma primera,
nota musical segona,
ayadinte la tercera
població mira si 't dona.

E. VILLA

TRENCA-CAPS

Fernando Prieto

y

Pere Coronar.

VALENCIA

Formar ab aquestas lletres, deguda-
ment combidadas, lo titul de dugas

pessas catalanas y lo nom del seu
autor.

JOSEPH PUJADAS.

GEROGLIFICH

X
II
SIRII
II
SIRII

AYGUA-FREDA.

SOLUCIONS

✱

A LO INSERTAT EN LO NÚMERO 304.

Xarada.—Ca-si-no.

Rombo.— R

C I D

R I P O LL

D O U

LL

Logogrifo numérich.—Calonge.

—

A LO DBL NÚMERO 305

Xarada-programa.—Pa-si o-na ri a.

Geroglifich.—En las cartas los tresos
valen per deu y per tres.

Lit. Barcelonesa de Ramón Estany
—5, Sant Ramón, 5—BARCELONA—

LITOGRAFIA BARCELONESA

DE

RAMON ESTANY

—5, SANT RAMÓN, 5.—Barcelona—

En dit establiment se fan, á preus reduhidissims y ab la major promptitut, tota classe
de impresos com son tarjetas, facturas, memorandums, sobres, membrets
etc., etc.

També se trovará un assortit inmens de cromos, propis pera
anuncis industrials, menús, programas, etc., etc.

Gran especialitat en carnets pera reunions
y societats.